

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie: Financiering ESA BIC imec.istart binnen Luik 3: Ondernemerschap
 - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikelen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021 in het kader van het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie (element ESA BIC imec.istart)

Samenvatting

Op 2 april 2021 keurde de Vlaamse Regering het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie en het bijhorende herverdelingsbesluit in de richting van FWO en VLAIO goed. Dit herverdelingsbesluit betrof de financiering van de elementen onder Luik 2: “Focus op talent – toeleiding van onderzoekers naar ruimtevaartonderzoek”.

De beslissing van de Vlaamse Regering vermeldt onder “2.1.4 Budgettair meerjarenplan dat de ESA BIC, PIO, innovatieve starterssteun en alle elementen uit Luik 5 – Wetenschapscommunicatie – hoewel inhoudelijk deel van het Impulsprogramma – budgettair binnen andere kanalen zouden worden gefinancierd.

Het voorwerp van deze nota is de financiering van het element ESA BIC (Business Incubation Centres) onder het Luik 3; “Focus op competitiviteit en ondernemerschap” zoals beschreven in het beslissing van 2 april 2021 onder 2.4.3 “Start-ups, ESA BIC (Business Incubation Centres) en Cassini”.

In het budgettair meerjarenplan dat deel uitmaakte van de beslissing van de Vlaamse Regering van 2 april 2021 werd het element ESA BIC voor het jaar 2021 begroot op 240.000 euro.

Teneinde middels een Ministerieel Besluit deze voorziene middelen aan imec toe te kennen voor het jaar 2021 dient dit bedrag van begrotingsartikel EB0-1EBB2AH-PR, basisallocatie 1EE104 0100 – PROVISIE O&O te worden herverdeeld naar het begrotingsartikel EB0-1EFB2LA-WT basisallocatie 1EF100 (IMEC vzw).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit betreft de beleidsvelden onderzoek en innovatie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- de beslissing van de Vlaamse Regering “Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie” (VR 2021 0204 DOC.0336/1BIS).

2. INHOUD

2.1 INLEIDING

2.1.1 Het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie

Op 2 april 2021 keurde de Vlaamse Regering het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie en het bijhorende herverdelingsbesluit in de richting van FWO en VLAIO goed. Dit herverdelingsbesluit betrof de financiering van de elementen onder Luik 2: “Focus op talent – toeleiding van onderzoekers naar ruimtevaartonderzoek”.

De beslissing van de Vlaamse Regering (VR 2021 0204 DOC.0336/1BIS) vermeldt onder “2.1.4 Budgettair meerjarenplan” dat de elementen ESA BIC, PIO, innovatieve starterssteun en alle elementen uit Luik 5 – Wetenschapscommunicatie – hoewel inhoudelijk deel van het Impulsprogramma – budgettair binnen andere kanalen zouden worden gefinancierd.

Het voorwerp van deze nota is de financiering van het element “ESA BIC via imec.istart”.

Voor het ESA BIC onderdeel werd krachtens de hierboven vermelde beslissing van de VR van 2 april 2021 voor de jaren 2021, 2022 en 2023 respectievelijk 240.000 euro, 240.000 euro en 235.000 euro voorzien.

Ter informatie hernemen we hieronder de tabel met het goedgekeurde budget.

	Binnen legislatuur VAK in k€				Na legislatuur VAK in k€	
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Luik 1	50	200	200	200		
Flanders Space						
Luik 2	220	485	720	755	540	250
Frank De Winne FWO mandaten						
Luik 2 Frank De Winne FWO mandaten werking	35	35	35			
Luik 2 Frank De Winne VLAIO innovatiemandaten		200	400	300	100	
Luik 3 ondernemerschap	240	240	235			
ESA BIC via IMEC.iStart						
Luik 3 ondernemerschap		265	265	255		
Space Labs						
Luik 3 ondernemerschap PIO	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
Luik 3 ondernemerschap Innovatieve starterssteun	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
Luik 4		2.500	2.500			
Internationale. Programma's						
Luik 5 Wetenschapscommunicatie	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
Totaal	545	3.925	4.355	1.510	640	250

2.2 ESA BIC BINNEN HET IMPULSPROGRAMMA

2.2.1 Inleiding

Luik 3 van het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie heeft de focus op “ondernemerschap, werkgelegenheid en de creatie van spin-offs”.

Door te zorgen voor een gunstig ondernemingsklimaat en het opzetten van programma's rond opleiding en de creatie van 'spin-offs', wordt toegevoegde waarde gecreëerd en wordt de expertise, de verankering en de werkgelegenheid in de regio behouden en gestimuleerd.

Eén van de delen uit dit luik is de ESA BIC (Business Incubation Centres) ondersteuning voor Vlaamse start-ups die technologie en/of expertise uit de ruimtevaart gebruiken om een innovatie naar de markt te brengen. De *tech start-up accelerator imec.istart* fungeert sinds 2018 als *Business Incubation Centre* in Vlaanderen voor een termijn van 5 jaar, met de ondersteuning en samenwerking van Verhaert¹ en het Spacesolutions consortium.

ESA-BIC ondersteuning is gebaseerd op (equity-free) ondersteuning. Gegeven het feit dat het ESA BIC programma binnen imec.istart zal worden gerealiseerd, wordt de financiering opgenomen via imec.

¹ Zie <https://verhaert.com/>

2.2.2 Belang binnen Flanders Space

Sinds het begin van het ruimtetijdperk speelt met betrekking tot ruimtesystemen een zekere “paradoxale” technische factor: ze hebben geleid tot de opkomst van revolutionaire technologieën tijdens hun verkennings- en ontwikkelingsfase, maar als ze eenmaal operationeel zijn, wordt de focus vaak gericht op betrouwbaarheid, duurzaamheid en kosten. Deze paradox maakt fundamentele onderzoeks- en ontwikkelingsfasen echter cruciaal als bronnen van doorbraken voor ruimtevaartactiviteiten en hun vele toepassingen, maar benadrukt ook de opkomst van downstreamtoepassingen van deze technologische doorbraken als manieren om het behalen van investeringsrendement en sociaaleconomisch rendement. Het ESA BIC programma wil de investeringen in de ruimtevaart laten terugvloeien naar de aardse industrie.

Daarnaast heeft de ruimte mensen altijd geïnspireerd en gemotiveerd om te innoveren, om barrières te doorbreken die we hebben en om ons het onmogelijke voor te stellen. Dit maakt het promoten en beschikbaar maken van ruimtevaarttechnologie op een ondernemersvriendelijke manier een ideaal voertuig om innovatie in het algemeen en open innovatie in het bijzonder te stimuleren. Het opent deuren die anders gesloten blijven en is interessant voor het grote publiek en dus voor de media.

De ESA BIC ondersteuning is vooral gefocust op jonge innovatieve bedrijven en dient er toe om deze maximaal te ondersteunen. Doordat er in contact getreden wordt met deze jonge bedrijven en doordat een vertegenwoordiger van Flanders Space zal betrokken worden, kan er optimaal doorverwezen worden naar andere initiatieven binnen het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie.

2.2.3 Imec & Spacesolution Belgium

Imec heeft als Strategisch Onderzoekscentrum voor nanotechnologie en digitale technologie meer dan 35 jaar in het ontwikkelen van nieuwe technologische innovaties, vaak in samenwerking met het bedrijfsleven. De meer dan 4.000 technologen van imec ondersteunen bedrijven in hun technologische uitdagingen en in het helpen realiseren van nieuwe innovaties. De activiteiten van imec vallen uiteen in drie kerndomeinen, die bijdragen aan de ontwikkeling en vermarkting van nieuwe technologische innovaties:

- Onderzoek en Ontwikkeling van nieuwe nanotech of digitale innovaties;
- Innovatiediensten, die ondersteuning bieden doorheen het hele innovatieproces;
- Venturing via start-up ondersteuning en investeringen.

Imec helpt ondernemers met het vermarkten van hun innovaties via verschillende pistes: de creatie van imec spin-offs, investeringen in nieuwe technologie start-ups en spin-offs via het imec.xpand investeringsfonds en ondersteuning en financiering van nieuwe technologie start-ups, scale-ups en spin-offs via het imec.istart acceleratieprogramma. Via deze kanalen werden reeds meer dan 220 nieuwe spin-offs en start-ups ondersteund in hun eerste stappen naar de markt. Imec.istart werd door UBI Global meermaals erkend als één van de toonaangevende acceleratorprogramma's wereldwijd (in hun meest recente ranking van 2019-2020 als nr. 1 in Europa en nr. 4 wereldwijd).

Imec fungeert als de Business Incubation Centre in Vlaanderen als onderaannemer van het Spacesolutions Belgium consortium, geleid door Verhaert. De partijen die deel uitmaken van het Belgische Spacesolutions consortium zijn ESA, Belspo, Agoria, CSL, Galaxia Space Innovation, imec, SIRRIIS, Skywin, Verhaert, Vito, VRI en WSL.

2.2.4 ESA BIC (Business Incubation Centres)

Het ESA Technology Transfer and Business Incubation Office startte in 2003 zijn ESA Business Incubation Centres (ESA BIC's) om ondernemers te inspireren om met de ruimte verbonden zakelijke ideeën om te zetten in commerciële startende bedrijven. Het ESA BIC programma wil hiermee de investeringen in de ruimtevaart laten terugvloeien naar de aardse industrie.

Dit is een zeer succesvol initiatief gebleken. Er zijn meer dan 700 start-ups in heel Europa gestimuleerd met duizenden nieuwe hightech-banen die zijn gecreëerd dankzij de toepassingen van ruimtesystemen, de valorisatie van de intellectuele eigendommen van ESA en de overdracht van ruimtetechnologieën - en er worden jaarlijks meer dan 180 nieuwe start-ups aangenomen bij de ESA BIC's.

Twintig ESA BIC's, verspreid over meer dan 60 steden, in 17 Europese landen zijn opgericht en er staan er al meer in de planning. Samen met hun nationale partners en ESA bieden de centra alle benodigde technische expertise en ondersteuning voor bedrijfsontwikkeling aan de meer dan 300 start-ups die momenteel worden geïncubeerd. De tech start-up accelerator imec.istart fungeert sinds 2018 als Business Incubation Centre in Vlaanderen, met de ondersteuning en samenwerking van Verhaert en het Belgische Spacesolutions consortium.

2.2.5 Selectieproces van ESA BIC start-ups

ESA BIC zal via open calls georganiseerd worden waarbij de call zal gepubliceerd worden op de Belgische Spacesolutions en de ESA S2 website. Daarnaast zal elke partner van het consortium bijdragen in het verspreiden van de call. Elke regio heeft een aansprekingspunt, wat voor Vlaanderen imec.istart zal zijn.

Zodra de kandidaten formeel het ESA BIC-evaluatieproces zijn binnengegaan, d.w.z. met de steun van ten minste één van de lokale partners en na het opstellen van de nodige documentatie, voert de ESA TOB (Technical Opening Board) een eerste beoordeling uit van de geschiktheid. Deze evaluatie wordt uitgevoerd op basis van formele criteria.

De ESA TEB (Technical Evaluation Board) zal bestaan uit een lid van Belspo, ESA-vertegenwoordiging, Verhaert, imec, WSLux en Flanders Space. Afhankelijk van de inhoud en noden van de dossiers kunnen bijkomende experts als adviseur worden uitgenodigd. De ESA TEB vindt afwisselend plaats in Galaxia Space Innovation (Wallonië) en Imec (Vlaanderen).

2.2.6 Ondersteuning van ESA BIC start-ups

2.2.6.1 Financiële ondersteuning

Het programma werkt op basis van een regionale subsidie van 25.000 euro per start-up met daarbovenop een subsidie vanuit ESA van 25.000 euro. De regionale subsidie voor Vlaamse start-ups zal gedragen worden door de Vlaamse regering. Deze aanpak is conform de ESA-BIC aanpak bij de Waalse overheid.

2.2.6.2 Business ondersteuning

Naast financiële ondersteuning is er een begeleiding mogelijk door imec.istart vanuit het imec.istart programma en dit voor een extra subsidie van 40.000 euro per start-up, bestaande uit:

- huisvesting voor 3 personen in een co-working space gedurende 12 maanden;
- het volledige workshop-aanbod van imec.istart, bestaande uit meer dan 20 verschillende business en technisch georiënteerde workshop-topics;
- toegang tot de exclusieve deals en kortingen van imec.istart partners.

Indien de start-ups ook op het *equity* pakket van imec.istart intekenen (en daar ook voor geselecteerd worden), komt bovenstaande kost van 40.000 euro te vervallen.

2.2.6.3 Technische ondersteuning

Ten slotte zal het volledige Spacesolutions consortium in staan om de start-ups ook te adviseren en ondersteunen op technisch vlak.

2.2.7 Doelstellingen

Het Belgische ESA BIC consortium onder leiding van Verhaert heeft de ambitie om 25 start-ups te ondersteunen in de termijn van 2018 tot en met 2023. Tot op heden zijn er 7 start-ups geïncubeerd, waarvan 2 in Vlaanderen. Om de doelstellingen van ESA te behalen beoogt het Belgische ESA BIC consortium 11 nieuwe Vlaamse start-ups te ondersteunen tussen nu en eind 2023.

2.2.8 Financiële middelen

De doelstelling impliceert dat er maximaal een budget van 715.000 euro zal gependeed worden vanuit Vlaanderen om 11 start-ups een regionale subsidie van 25.000 euro en een begeleiding door imec.istart voor een additionele 40.000.

De uitsplitsing van subsidie over de jaren 2021-2022-2023 vanuit de Vlaamse overheid werd goedgekeurd samen met de beslissing van de Vlaamse Regering over het ruimtevaartimpulsprogramma (cf. tabel supra)

Voor het jaar 2021 wordt dit geregeld middels het herverdelingsbesluit in de richting van begrotingsartikel EBO-1EFB2LA-WT, basisallocatie 1EF100 (imec), waarna de subsidie aan imec middels een ministerieel besluit kan worden toegekend. Het ontwerp herverdelingsbesluit en het ontwerp ministerieel besluit zijn als bijlage bij deze nota aan de Vlaamse Regering gevoegd.

Voor de jaren 2022 en 2023 voorziet het beleidsdomein EWI in een voorstel tot herverdeling bij begrotingsopmaak

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Op de begroting is op begrotingsartikel EBO-1EBB2AH-PR, basisallocatie 1EE104 0100 – PROVISIE O&O een provisie voor O&O ingeschreven van 24.307.000 euro. Hiervan wordt voor het jaar 2021 door middel van bijgevoegd besluit 240.000 euro VAK en VEK herverdeeld naar EBO-1EFB2LA-WT.

(in duizend euro)

Begrotingsartikel	Ent.	Basisall.	ESR	Van		Naar	
				VAK	VEK	VAK	VEK
EBO-1EBB2AH-PR	EBO	1EE104	0100	240	240		
EBO-1EFB2LA-WT	EBO	1EF100	3300			240	240
Totaal				240	240	240	240

De middelen zullen worden aangewend voor de financiering van ESA BIC iStart.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën (zie Bijlage 3) werd verleend op 7 juni 2021.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 28 juni 2021.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

1. personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet door de lokale besturen;
2. werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen;
3. investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
4. ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende financiële middelen voor de lokale besturen;
5. conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring door de VR zal middels een ministerieel besluit de subsidie aan imec worden toegekend voor de financiering van ESA BIC imec.istart voor het jaar 2021.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikelen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021 in het kader van het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie (element ESA BIC imec.istart);

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Hilde CREVITS

Bijlagen:

1. Beslissing van de Vlaamse Regering "Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie"
2. Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikelen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021 in het kader van het Impulsprogramma Ruimtevaarteconomie (element ESA BIC imec.istart)
3. Het advies van de Inspectie van Financiën
4. Het begrotingsakkoord